1859. N°. 97.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 15 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 13 Augustus.

Door hh. commissarissen der stads-bank van leening is tot boekhouder bij die inrigting benoemd de heer H. Bakker, in de plaats van den heer W. T. Werst, die, op verzoek, als zoodanig eervol is ontslagen.

— Heden in den vroegen morgen is nabij de Spanjaardsbrug de persoon van Verburg, alhier woonachtig, van zijn vaartuig in het water gevallen en verdronken. Hij laat eene bedroefde weduwe en drie kinderen na.

— Het getal der in het Werkhuis alhier opgenomenen bedroeg gedurende deze week dagelijks van 80 tot 103 personen.

— Door den minister van marine zijn, naar aanleiding van het door de commissie voor het afnemen van het examen ingediend proces-verbaal, met 1 Oct. aanst. benoemd tot adelborsten der 3de kl. bij het kon. instituut voor de marine te Willemsoord de navolgende jongelingen: Z. J. Cambier, W. J. Derx, P. J. Dunlop, A. A. Escher, J. Fichet, A. Fokker, A. F. J. Frackers, A. C. Gleichman, A. D. J. Groenemeijer, I. R. Hagedoorn, G. van Hasselt, P. Heyning, A. van Linden van den Heuvell, C. Hoffman, jhr. J. C. R. Westpalm van Hoorn, C. L. de Jong, J. A. Willink Ketjen, D. L. M. E. Keus, W. C. P. E. de Klopper, A. J. Krabbe, I. Lagaay, M. J. van Lakerveld, G. L. Schim van der Loeff, H. van der Meer, H. Bernelot Moens, J. D. A. Nederburgh, H. Nijgh, W. A. baron van Neukirchen, genaamd Nyvenheim, H. A. Schippers, G. H. van Steyn, C. W. A. D. Steup, J. J. Stooker, A. P. Tadema, H. R. J. J. Thorbecke, W. J. P. van Waning, W. F. Wesselink, J. P. Wesselink.

— In de vergadering van de vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerknijverheid in Nederland, Woensdag ll. te 's Gravenhage, onder voorzitting van mr. H. G. C. L. Janssens gehouden, werd door het hoofdbestuur een zeer uitvoerig verslag uitgebragt omtrent den toestand der vereeniging gedurende het afgeloopen vereenigings-jaar. Daaruit blijkt o. a. het volgende: dat het getal contribuërende leden is geklommen tot 400, zijnde dus met 58 sedert een jaar vermeerderd; dat slechts ééne afdeeling in leden is afgenomen; dat er blijkbaar was zucht tot vooruitgang bij de vereeniging; dat te Dordrecht eene stedelijke nijverheidsschool is opgerigt; dat te 's Gravenhage de afdeeling besloten heeft de industrieschool nog tot 1 Oct. aanst. aan te houden, in afwachting van nadere overwegingen; dat het hoofdbestuur de gewenschte mededeelingen heeft ontvangen van vele plaatsen binnen- en buiten 's lands, over de inrigting der industrie-scholen. Het uitschrijven van prijsvragen is een der middelen door de verschillende afdeelingen aangewend, om der handwerksnijverheid bevorderlijk te zijn. Bij sommige werden de daartoe aangewende pogingen met een gunstigen uitslag bekroond; bij andere was die uitslag minder gunstig. Te Leyden was het eene ruime keuze tusschen de verschillende voorwerpen als beantwoording op de uitgeschreven prijsvragen ingezonden, en verschillende eerbewijzen werden toegekend, met eene geringe geldelijke tegemoetkoming voor de gemaakte kosten. Te Sneek was de belangstelling ten dezen minder gunstig. Te Zwolle kwamen eenige voorwerpen ter beantwoording in en een prijs werd toegekend. Het blijkt al meer en meer, dat het uitreiken der vereerende getuigschriften aan werklieden op de arbeidende klasse voordeelig werkt. In het verslag wordt voorts gewag gemaakt van het plan strekkende om in 1860 te 's Gravenhage eene nationale tentoonstelling te houden, waarvan het eere-presidium aan Z. K. H. den prins van Oranje werd aangeboden. Z. K. H. heeft aan de afdeeling geantwoord, dat hij zich verbonden had, mede te werken tot het welslagen eener nationale tentoonstelling, in 1860 of 1861 te Amsterdam, bij de opening van het paleis voor volksvlijt, te houden. Op dien grond weigerde Z. K. H. het eere-presidium aan te nemen en gaf aan de afdeeling in overweging, aan hare plannen vooreerst geen gevolg te geven. De afdeeling heeft daarop besloten de zaak voorloopig te laten rusten. Ook uit het oogpunt, om de vergadering aan eigen oefening en opklaring van denkbeelden dienstbaar te maken, is met name te Leyden gearbeid en een uitvloeisel daarvan was een verzoekschrift, door bemiddeling van het hoofdbestuur, aan den minister van finantiën gerigt, om in een niet ver verwijderd tijdstip de grondslagen voor de patentbelasting te herzien.

Na de mededeeling van het verslag was aan de orde de benoeming van nieuwe hoofdbestuurders, ter vervanging van de aftredende heeren F. N. de Charro, G. Brouwer en J. R. F. Nievergeld. Nadat de voorzitter te kennen had gegeven, dat de heer Brouwer had verzocht niet verder in aanmerking te komen, zijn de heeren de Charro en Nievergeld herkozen en is de heer Kerkwijk in de plaats van den heer Brouwer benoemd.

Reeds onderscheidene jaren was als een punt van beschrijving gesteld of er prijsvragen zouden worden uitgeschreven; steeds en ook nu werd dit ontkennend beantwoord. Het nut was boven allen twijfel verheven, maar de geldmiddelen lieten nog niet toe eene ruime belooning uit te schrijven. Daardoor vervielen de *casu quo* door het hoofdbestuur en door sommige afdeelingen opgegeven prijsvragen, en ging men over tot de voorstellen der afdeelingen.

Daaronder was er een, van de afdeeling 's Gravenhage, omtrent de wenschelijkheid dat de suiker-protectie geheel zou ophouden. Uit de toelichting van wege de 's Gravenhaagsche afdeeling, door mr. Metman gegeven, bleek het dat dit voorstel was uitgegaan van een lid, den heer van Stolk, die van oordeel was, dat het belang des lands en de nijverheid vorderde, dat er eene geheele verandering in de suiker-wetgeving zou worden gebragt. De heer van Stolk erlangde als voorsteller het woord tot toelichting, en las een uitgewerkt stuk voor, dat de strekking had, het nadeelige der nog bestaande bescherming aan te toonen. Zijn betoog berustte op cijfers en vergelijkingen van prijzen, waarvan de conclusie was, dat de Nederlandsche verbruikers veel meer accijns betaalden, dan de schatkist genoot, en dat dat meerdere, de eigenlijke premie, strekte om het buitenland van goedkoope suiker te voorzien. Het Nederlandsche volk betaalde volgens hem ten *minste* jaarlijks *f* 6,199,552 aan suikeraccijns, van welke opbrengst slechts *f* 2,000,000 in 's lands schatkist vloeit. De vergadering begreep, dat in deze, waar alles op cijfers aankomt, niet tot eene dadelijke beslissing kon worden overgegaan, en er werd dan ook besloten het stuk te doen drukken, het aan de afdeelingen te verzenden en het daarin commissoriaal te onderzoeken.

Vervolgens is:

1°. *Aangenomen* het voorstel van de afd. 's Hertogenbosch, om, op het voorbeeld van de kamer van koophandel en fabrieken aldaar, een adres in te dienen aan de regering tot afschaffing van rijkstollen op de openbare wegen.

2°. *Verworpen* een voorstel van de afd. Leyden, betreffende het oogpunt, waaruit men de adressen, door het hoofdbestuur bij hoogere magten ingediend, moet beschouwen. Dit voorstel betrof de beantwoording der vraag, of adressen, door het hoofdbestuur aan de hoogere magten van den staat ingediend, voor zooverre zij niet het uitvloeisel zijn van een besluit der jaarlijksche algemeene vergadering, beschouwd moeten worden als uit te drukken het gevoelen der vereeniging, bijaldien daarop de goedkeuring der afdeelingen *niet* is gevraagd of verkregen? Die vraag in toestemmenden zin met 9 tegen 7 stemmen beantwoord zijnde, verviel het tweede gedeelte van het voorstel, waarbij de bevoegdheid werd geregeld. Ten gevolge van het door de algemeene vergadering genomen besluit kunnen dus de adressen, die het hoofdbestuur indient, zonder overleg met de afdeelingen, slechts beschouwd worden als het individueel gevoelen van de volstrekte meerderheid der *tien* leden van het hoofdbestuur uit te drukken, waardoor zij als zoodanig eene betrekkelijke waarde bezitten.

3°. *Verworpen* het voorstel der afd. Zwolle, waarbij zij in overweging gaf, dat de algemeene vergadering beraadslage of het niet doelmatig zoude zijn, dat er bij het hoofdbestuur matrijzen voorhanden waren voor medailles, die de afdeelingen zullen behoeven en verlangen bij het bekroonen van prijsvragen of bij andere gelegenheden, in het belang der industrie.

4°. *Verworpen* met 9 tegen 7 stemmen een voorstel van Zwolle, strekkende om het hoofdbestuur uit te noodigen tot het onderzoek naar de wetgeving omtrent de vroeger hier te lande en nog in België bestaande *conseils de prud'hommes*, welk voorstel door Leyden, die het als prijsvraag op de punten van beschrijving had gebragt, en door Dordrecht werd ondersteund, maar door 's Gravenhage en 's Bosch afgestemd.

5°. *Besloten*, dat de algemeene vergadering in het volgende jaar te Zwolle zal gehouden worden.

— Men verneemt dat de bekende Fransche leeraar Napoleon Roussel dezer dagen Nederland bezoeken zal, ten einde in de voornaamste steden van ons vaderland voordragten te houden over de tegenwoordige godsdienstige opwekking in Ierland, waarvan hij onlangs ooggetuige mogt zijn.

— Ter reede van Texel is heden ingescheept een detachement koloniale militairen, sterk 125 man, onder geleide van den 2den luit. der infanterie van het O. I. leger J. M. Courtois, aan boord van het fregat met stoomvermogen *de Admiraal van Wassenaar*. Ook zal den 28sten dezer te Rotterdam, aan boord van het schip *Albrecht Beyling*, scheep gaan een detachement suppletietroepen, sterk 100 man, ten einde naar Java te worden overgebragt, onder het bevel van den kapitein der infanterie van het O. I. leger C. L. S. A. A. de Roy van Zuydewijn.

— Bij den gemeenteraad van Rotterdam is eene missive ingekomen van de commissie tot oprigting van een nationaal gedenkteeken ter nagedachtenis van den volksdichter Tollens, waarin zij verklaart, dat zij thans in staat is om gevolg aan haar voornemen te geven. De heer Strakée is door haar belast met de vervaardiging van een marmeren standbeeld van 4 el

hoogte, te plaatsen op een hardsteenen voetstuk. Tevens zal een gedenkteeken op het graf des dichters, te Rijswijk, worden geplaatst.

— Vóór eenige dagen is melding gemaakt van een diefstal van verschillende effecten voor aanzienlijke waarde. Thans is bevel van gevangenneming te dier zake uitgevaardigd tegen Hendrik Kuilenburg, zoon van A. Kuilenburg en van W Boomhouwer, oud 26 jaren, geboren te Amsterdam en van beroep kruijer.

— Donderdag ll. werd te Amsterdam de 45ste algemeene vergadering van het Nederl. bijbelgenootschap gehouden. De nieuw benoemde voorzitter, mr. J. Messchert van Vollenhoven, opende de vergadering met een zeer gepaste toespraak en gebed. De heeren mr. B. J. Ploos van Amstel en ds. A. A. Stuart bragten het verslag uit. Onder anderen bleek, dat de heer Hardeland, thans super-intendent der Hermanns-burger-missiön, zijnen arbeid voltooid had, en dat zijn spraakkunst en woordenboek in het Dajaksch in het licht verschenen waren. De afgevaardigde Neubronner van der Tuuk hield zich onledig met de zamenstelling van een woordenboek en spraakkunst in het Battaksch. Inmiddels was de vertaling van het Evangelie van Johannes, in die taal uitgegeven. De afgevaardigde Matthes zette insgelijks met grooten ijver zijnen taalkundigen arbeid voort, en wenschte in het volgende jaar naar Celebes terug te keeren, ten einde met de vertaling van den Bijbel in het Macassaarsch en Boegineesch een aanvang te maken. Van de nieuwe en kleine uitgave der Javaansche vertaling van het N. Testament was de helft afgedrukt. In het afgeloopen boekjaar had men 42,293 Bijbels en Testamenten afgeleverd. Onder de veranderingen in het hoofdbestuur verdiende opmerking de benoeming van den heer dr. J. P. N. Land, tot vasten algemeenen secretaris. Na de behandeling van de punten van beschrijving en eene beraadslaging over de roeping van het genootschap in de tegenwoordige omstandigheden, sloot de voorzitter met dankzegging aan God de vergadering.

— In den hortus botanicus te Amsterdam begint thans de *Agave americana* (100-jarige aloë), die in de eerste dagen van de maand Junij haren bloemstengel vertoonde, de eerste bloemen te openen. De bloemstengel, die 24 vertakkingen heeft, waarvan sommigen 75 bloemen tellen, heeft eene hoogte van 5½ Ned. el bereikt. Ook de *Victoria regina*, die thans bladen van 15 palm diameter heeft, laat hare bloemknoppen zien.

— Te Nieuwveen had Woensdag ll. op den koornmolen van den heer D. Schouten een droevig ongeluk plaats. Terwijl men bezig was eene gevulde zak door een gat naar beneden te laten, had de knecht er zich juist onder geplaatst, met dat ongelukkig gevolg dat de krop van den zak door de strop losschoot en de zak op het hoofd van den ongelukkige neerviel, die terstond op de plaats dood bleef. Hij laat eene zwangere weduwe met 4 kinderen in kommervollen toestand achter.

— Uit de legerplaats te Zeist meldt men dat de oefeningen onafgebroken worden voortgezet. Z. K. H. prins Frederik gaat met naauwlettendheid alle verrigtingen na, onderhoudt zich gedurende de rust allerminzaamst met de officieren en zelfs met de jonge soldaten. Ook de prins van Oranje volgt met studie de bewegingen der troepen zijner brigade en onderhoudt zich veel met de officieren, vooral met hen, die het kommando voeren.

In de legerplaats zullen proeven worden genomen met een electro-magnetischen veld-telegraaf, van eene zeer eenvoudige zamenstelling. Met de inrigting daarvan is belast de kapt. der artillerie F. A. T. Delprat. De toestellen moeten 15 dezer gereed zijn en worden vervaardigd door den heer Logeman te Haarlem.

— De reünie der afgevaardigden van de Waalsche gemeenten in ons vaderland werd eergisteren te Breda geopend door ds. Réville, van Rotterdam. Op de reünie zijn tegenwoordig de leden der Waalsche commissie: voorzitter, ds. Kroonenberg, te Arnhem, bij afwezigheid van ds. Secretan; secretaris, ds. de Dompierre de Chaufepie; ds. Deeleman, van Zwolle; ds. van Hamel, van Groningen; mr. J. Versfeldt, ouderling te 's Bosch, en dr. D. J. Veegens, idem te Amsterdam. Voorts als afgevaardigden: voor Breda, ds. James, J. F. Nieuwkuik, ouderling, en J. A. Chappuis, diaken; Haarlem, ds. Busken Huet; Nijmegen, ds. Stoop; Delft, ds. L. P. Trautmann, H. Hartogh Heys, diaken; Rotterdam, ds. A. Réville; D. L. van Mierop, ouderling; 's Bosch, ds. J. L. Roulet; Maastricht, ds. J. H. de Graaff; 's Gravenhage, ds. Zubli, A. D. J. Mioulet, ouderling; Utrecht, de Catengre en mr. van Leeuwen, ouderlingen; Middelburg, ds. J. H. Gerlach, Engelberts, ouderling; Amsterdam, ds. F. H. Gagnebin, P. Blom, ouderling; en Leyden, ds. D. Chantepie de la Saussaye, mr. H. Obreen, ouderling.

'S GRAVENHAGE, 13 Augustus.

Z. M. heeft benoemd tot officier der orde van de Eikenkroon den majoor J. C. Lauspach, van het 3de reg. vesting-artillerie, kommanderende de artillerie-troepen in het kamp te Waalsdorp.

— Uit Wiesbaden meldt men dat Z. M. op den 10den dezer een uitstapje naar Ems heeft gemaakt, om den prins-regent te ontmoeten.

— Heden wordt de keurvorst van Hessen in de residentie verwacht.

— Bij beschikking van den 11den dezer, is door den minister van marine aan den opperstuurman in het vaste corps dek- en onderofficieren J. Hobein, behoorende tot de rol van het wachtschip te Willemsoord, de gouden medaille toegekend ter zake van zijnen 50jarigen diensttijd bij de Nederlandsche zeemagt.

— Thans is openbaar gemaakt het rapport der commissie uit den gemeenteraad, benoemd bij besluit van 6 Julij 1858, aan welke commissie was opgedragen: het ontwerpen van een algemeen plan voor eene eventuele uitbreiding der stad 's Gravenhage, voor den aanleg van nieuwe straten, wegen en pleinen, ten einde de plannen, die later mogten worden ingediend, daaraan te toetsen. In dit uitgewerkt rapport komt in de eerste plaats voor eene opgave van zoodanige thans nog onbebouwde gedeelten van de gemeente die, met het oog op de steeds toenemende bevolking en klimmende behoefte aan woningen, zouden behooren te worden benuttigd en worden in de tweede plaats medegedeeld de gedachten der commissie aangaande sommige veranderingen en verfraaijingen, die naar haar oordeel op onderscheidene gedeelten der stad behooren te worden aangebragt.

— Naar men verneemt heeft de tentoonstelling der gala-équipage, door de fabriekanten M. L. Hermans en Comp. voor een Oost-Indisch vorst vervaardigd, zuiver de belangrijke som van ƒ1138.95 opgebragt, waarvan de helft, ad ƒ569.47½, aan de algemeene armen-vergadering alhier is ter hand gesteld.

— In de zitting van de eerste kamer van gisteren heeft het nieuw benoemde lid Taets van Amerongen van Natewisch zijne geloofsbrieven ingezonden, die tot onderzoek in handen eener commissie zijn gesteld. Vervolgens zijn de afdeelingen zamengesteld en is het onderzoek van de aanhangige wets-ontwerpen aangevangen.

In de zitting van heden is tot de toelating van den heer Taets van Amerongen besloten en bepaald dat Maandag aanst. de beraadslagingen zullen plaats hebben over het wets-ontwerp houdende vaststelling der begrooting voor de gestichten te Ommerschans en Veenhuizen, over dat omtrent de tuchtiging der verpleegden in die gestichten en over dat tot verleening van pensioenen aan loodsen.

— Sedert verleden Woensdag werd te Scheveningen vermist eene jonge dochter van 19 jaren, die des morgens ter bezorging van een mandje visch naar het Zieken was gezonden. Bij onderzoek bleek dat de boodschap was verrigt; men hoorde intusschen niets van het meisje tot gisteren avond, toen men haar levenloos in het Scheveningsche kanaal zag drijven, waaruit zij is gehaald en naar de ouderlijke woning is gebragt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Augustus.

De koningin zal heden met haren gemaal een togt met het koninklijk jagt ondernemen, welke verscheidene dagen zal duren.

— De grootvorst Constantijn heeft een bezoek bij de koningin afgelegd.

— Er schijnt tusschen de werkbazen en de arbeidslieden eenige toenadering te ontstaan. Door de laatsten is weder eene vergadering gehouden, waarin besluiten in verzoenenden geest zijn genomen.

— Aan boord van de *Great Eastern* is een luisterrijk gastmaal gehouden, om de voltooijing van dat vaartuig te vieren. Bij die gelegenheid heeft men de stoommachines langzaam laten werken, om zich van den goeden gang der raderwerken te overtuigen.

— Nabij North Foreland is een kolenschip zoo hevig in botsing gekomen met het stoomschip *Ondine*, dat het dadelijk zonk, waarbij vier man van het eerstgenoemde vaartuig omkwamen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Augustus.

Bij besluit des keizers is een zilveren gedenkpenning ingesteld als aandenken van den Italiaanschen veldtogt. Hij zal aan een rood en wit lint worden gedragen.

— Men verzekert dat de keizer besloten heeft, om bij gelegenheid van het groote feest op Maandag aanst. eene algemeene amnestie uit te vaardigen, zonder eenige de minste beperking. Indien dit berigt waarheid bevat, dan zouden al de Fransche ballingen, die door de staatkundige gebeurtenissen gedwongen zijn geworden om naar het buitenland de wijk te nemen, in hun vaderland terug kunnen keeren, zonder verbindtenissen aan te gaan, die velen hunner onbestaanbaar achten met hunne eer.

— De aartsbisschoppen en bisschoppen zijn door den minister van eeredienst uitgenoodigd tot het zingen van een Te Deum op den 15den dezer, met aansporing om den overwinnaar van Magenta en Solferino hulde te brengen, hem die den roem van de Fransche wapenen zoo schitterend heeft gehandhaafd en, door tijdig stil te staan, aan het verbaasde Europa den vrede heeft terug gegeven.

— De keizer is, na de werken, die te Plombières uitgevoerd worden, in oogenschouw te hebben genomen, terstond herwaarts teruggekeerd.

— De koning van Sardinië heeft aan graaf Walewski het grootkruis van de Annonciade toegezonden.

— Men is nog zeer slecht onderrigt omtrent den loop der onderhandelingen te Zurich. De berigten daaromtrent zijn zeer uiteenloopend. Men spreekt van afzonderlijke bijeenkomsten door de vertegenwoordigers van Frankrijk en Oostenrijk en door die van Frankrijk en Sardinië gehouden, en wil daaruit opmaken dat er zich in den boezem der vergadering groote moeijelijkheden opdoen, welk gevoelen nog versterkt wordt door het gerucht dat de Oostenrijksche gevolmagtigde weder naar Weenen is vertrokken om graaf Rechberg te raadplegen. De regering van Zurich heeft den gevolmagtigden een diner aangeboden.

— De heer Granier de Cassagnac heeft thans België uit het oog verloren en in de *Pays* eenen hevigen aanval tegen Engeland gerigt. Hij laat zich o. a. aldus uit: »Er bestaat thans in de geheele wereld geen leger dat beter voorzien, beter geadministreerd, beter gevoed, beter onderwezen en dapperder is dan het onze, en wanneer de transport-dienst voor het zeewezen voor goed is geregeld, waardoor men in staat zal zijn op het alleronverwachtst een legercorps op eene vijandelijke kust aan wal te zetten, dan zullen zij die naijverig op of vijandig aan Frankrijk zijn, de zaak ernstig moeten overwegen, voor dat zij ons uittarten...... Men zal te vergeefs moeite doen om ons in militaire kracht te evenaren. Men kan wel onze wapenen namaken, maar onze soldaten zijn onnavolgbaar, vooral nu zij een vorst aan hun hoofd hebben, die de kunst verstaat om groote veldslagen te leveren en te winnen.”

ITALIË.

De Sardinische regering vormt het plan tot het aangaan eener nieuwe geldleening en wel ten bedrage van 100 millioen fr., tegen 4 pCt., aflosbaar met premiën.

— In Toskane zijn de verkiezingen tot zamenstelling eener vertegenwoordigende vergadering ordelijk afgeloopen. Al wie 10 lires (ruim ƒ 4) of meer in de belastingen betaalde, had het regt om zijne stem uit te brengen; zoodat het aantal kiezers zeer groot was. De meeste stemmen zijn gevallen op mannen van gematigd liberale denkwijze, die tegen den terugkeer van het groothertogelijke huis gestemd zijn.

Op den 11den Augustus is des voormiddags de nationale vergadering te Florence geopend, welke plegtigheid door de bevolking met blijken van geestdrift werd bijgewoond. Vooraf hadden de afgevaardigden zich naar de hoofdkerk begeven, om 's hemels zegen over hunne werkzaamheden af te smeken. In de stad zag men vele aanplakbilletten, waarvan het slot was: Leve Victor Emanuel, onze koning!

PRUISSEN.

BERLIJN, 12 Augustus.

De toestand des konings, hoewel niet erger, blijft nog altijd zeer verontrustend.

— Volgens de *Köln. Zeit.* heeft ons kabinet eene vertrouwelijke verklaring van de Oostenrijksche regering ontvangen, waarin erkend wordt dat de meening omtrent de ongunstige bemiddelings-voorstellen, die van onze regering zouden zijn uitgegaan, op een misverstand berust. Eene opentlijke verklaring omtrent dit punt zou door Oostenrijk niet gedaan worden, omdat daarbij eene door den keizer gebezigde uitdrukking zou moeten gelogenstraft worden.

— Het dorp Daltenberg, nabij Linz, aan den Rijn, is door eenen zwaren brand genoegzaam vernield. De brand nam zoo snel de overhand, dat de bewoners der vernielde gebouwen ter naauwernood het leven hebben kunnen redden; 107 gebouwen, waaronder 44 woonhuizen, 29 stallen en 34 schuren zijn een prooi der vlammen geworden. De schade, daardoor geleden, is des te grooter, dewijl de oogst kort te voren was ingehaald.

— Te Frankfort is door gestrenge maatregelen een einde gemaakt aan de vechtpartijen tusschen de Oostenrijksche en Pruissische militairen. De veiligheid op de straten is weder hersteld. Bij de onderscheidene straatgevechten zijn 2 militairen gedood, en 29 zwaar gekwetst. Daarenboven zijn er nog velen ligt gewond.

— De Hamburgsche burgerij heeft het door den senaat voorgestelde ontwerp eener constitutie met 578 tegen 153 stemmen aangenomen.

— De bondsvergadering is thans voor den tijd van 9 weken uiteengegaan.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 11 Augustus.

Bij voortduring komen er nog bij de regering giften in, ten behoeve der schatkist en tot leniging van het lot der gekwetste militairen. Van 30 Julij tot nu toe is eene som van 384,042 fl. ontvangen, en voor de gekwetsten nog 9000 fl., 9 ducaten en 1 vijffranc-stuk, met de bijvoeging „zonder onderscheid van godsdienst."

— De *Oest. Corr.* deelt een berigt uit Parma mede, volgens hetwelk de Piemontezen van daar verjaagd zijn en de roode republiek er uitgeroepen is. Alle vrienden der orde en allen die iets te verliezen hadden ontvlugtten die stad. Het is bijna onnoodig hierbij te voegen dat dit berigt nadere bevestiging vereischt, vooral daar men uit Turyn meldt dat er, waarschijnlijk in Parma, eenige agenten van Mazzini ontdekt en over de grenzen zijn gebragt.

— Het fregat *Novara*, dat eene reis rondom de wereld heeft gedaan, wordt tegen den 25sten dezer te Triëst terugverwacht.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 23 Junij.

De verjaardag van H. M. de koningin is op de gebruikelijke wijze gevierd. Des avonds gaf de gouverneur-generaal een luisterrijk bal in het hôtel te Rijswijk.

— Op het gymnasium Willem III, tot de oprigting waarvan is besloten, zal behalve hetgeen in de scholen van lager en middelbaar onderwijs wordt geleerd, ook onderwijs gegeven worden in het Latijn, Griesch, Maleisch, de natuurkunde, gymnastiek enz., en zullen de leerlingen dus in de gelegenheid worden gesteld om de kundigheden te verkrijgen, welke vereischt worden om op de inrigtingen van hooger onderwijs in Nederland te worden toegelaten. Zoo spoedig mogelijk zal men een geschikt en gezond gelegen pand aankoopen, hetwelk de gelegenheid aanbiedt tot bijbouwing en uitbreiding; terwijl er maatregelen zullen worden genomen om al aanstonds die lessen te doen aanvangen, waartoe geschikte docenten op Java aanwezig zijn.

— Den 15den Junij overleed aan de gevolgen eener hem moordadiglijk toegebragte wonde de heer J. C. Teengs, in leven president van de factorij der Nederlandsche handelmaatschappij. De omstandigheden waaronder deze moord plaats had zijn de volgende:

De heer Teengs had een nog jeugdig inlander in dienst genomen, aan wiens zorg de voeding van een vogeltje, aan het zoontje van den heer T. toebehoorende, was toevertrouwd; de bediende had dat diertje laten verhongeren, en toen hij Zaturdag door den heer T. daarover werd onderhouden, en op de meest onbeschofte wijze de schuld van zich af schoof, had de heer T. een op tafel liggend zweepje genomen, en hem daarmede een paar ligte slagen toegebragt. Maandag morgen tegen 6 ure klopte de bediende aan de deur van den heer T., en toen deze buiten kwam, werd hij dadelijk door een krissteek in den buik gewond; hij trachtte zich te beschermen door eene tafel tusschen zich en den aanvaller te houden; op het geschreeuw schoot mevrouw Teengs toe, werd door den moordenaar bij de keel gegrepen, op den grond geworpen, en weerde een steek, die ook haar leven bedreigde, af door het voorhouden van den arm, die daardoor is doorboord. De misdadiger trok met moeite de kris uit de wond, vlugtte, door een bediende vervolgd, naar zijne kamer, werd daar opgesloten en trachtte toen door eene snede in den hals zich van het leven te berooven. Hij werd naar het stadsverband gebragt, en moet alleen wraakzucht wegens het voorgevallene met het vogeltje als reden zijner misdaad opgegeven hebben.

Elkeen, die den overledene gekend heeft, zal toestemmen, dat hij niet in staat was, iemand, wie het ook zij, te mishandelen, en dat hier dus aan niets kan gedacht worden, dan aan een bloeddorstig instinct, door gebrek aan beschaving in zijne oorspronkelijke wildheid gelaten, en door eene vermeende beleediging in de gruwelijkste gedaante te voorschijn geroepen.

— Van Banjermassing loopen de tijdingen tot 29 Mei. De toestand is daar verbeterd. Op de hoofdplaats kan men de rust nagenoeg als hersteld beschouwen, terwijl de vrees voor eenen aanval van buiten door de maatregelen van verdediging geheel geweken schijnt te zijn. De aan den moord te Kalangan ontkomene vrouwen en kinderen zijn opgespoord en worden te Banjermassing verzorgd. De in leven gelatene kinderen van den zendeling Hoffmeister waren nog niet opgespoord; het hoofd, hetwelk die kinderen heeft opgenomen, is evenwel bekend en aangemaand om hen naar Poeloe-Petak te brengen.

De aankomst van het stoomschip *Celebes* en de rustige toestand van de hoofdplaats hebben den kolonel Andresen de gelegenheid gegeven, den stand van zaken te Marabahan en Poeloe-Petak op te nemen en maatregelen aan te wenden, om het verder verloop van de bevolking op de eerste plaats tegen te gaan en den terugkeer der Dajaks op de tweede plaats te bevorderen.

In de rivier van Sampit zijn negen personen, die aan de plundering van Peloe-Petak en waarschijnlijk ook aan den moord der zendelingen hebben deel genomen, achterhaald en men was op het spoor van eenige mindere Maleische hoofden, welke de bevolking aldaar hebben opgeruid. Overigens waren alle voorloopige maatregelen genomen, om, bij aankomst der toen verwacht wordende militaire magt, de Moeningers aan te tasten en de verdere uitbreiding van den opstand te beletten.

De zendeling Klammer is aan boord van de *Celebes* opgenomen; hij was door de trouw geblevene Dajaks van Pattei en Sihon beschermd tegen eene aanranding van een der hoofden van Soengi Banitan, die zijne uitlevering geëischt had. De Toemenggoeng van Pattei heeft genoemden zendeling, benevens al zijne goederen, met vier praauwen afgevoerd, en deze ontmoetten juist de *Celebes*, voor zij aan de plaats kwamen, waar het bedoelde hoofd in naam van den Sultan gezag uitoefent. Aan dit hoofd is eene belooning in geld, benevens eenige picols zout, uitgereikt. De geredde zendelingen, zoo ook de geredde vrouwen en kinderen van het personeel te Kalangan, zijn door den heer Barnstein opgenomen en worden door hem verpleegd. Aan het lot der bij de aanslagen te Kalangan Bangkal, Tabenio en in de Dajaklanden omgekomene personen valt, helaas! niet meer te twijfelen.

— Uit Boni moeten de tijdingen, volgens den *Java Bode*, ongunstig luiden en, naar men wil, hebben zich een 2-tal vorsten met Boni tegen ons bestuur verbonden. Ook zegt men dat er eenige schermutselingen tusschen onze krijgsmagt en de Boniers plaats hebben gehad.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, —

Gezien art. 13 der Algemeene Politie-Verordening, vastgesteld den 6den October 1856;

Doen te weten, dat door hen, ingevolge art. 6 der gemelde Verordening, is benoemd tot Raad der Gebuurte No. 18 of No. 5 van Wijk V, de heer JACOBUS YPERLAAN, in plaats van den heer Bastiaan Veth, die deze gebuurte met der woon heeft verlaten.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.

LEYDEN, 11 Augustus 1859. v. PUTTKAMMER, Secretaris.

DE BURGEMEESTER VAN LEYDEN doet te weten, dat de ingevulde patentbladen over het dienstjaar 1859 en 1860, voor de *vier eerste Wijken*, ter Secretarie dezer Gemeente verkrijgbaar zijn, dagelijks, van des voormiddags *tien* tot des namiddags ten *een* ure.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Cour.* worden afgekondigd.

De Burgemeester voornoemd,

LEYDEN, 13 Augustus 1859. D. TIEBOEL SIEGENBEEK.

KERKNIEUWS.

Tot predikant bij de remonstrantsch-geref. gemeente te Hazerswoude is beroepen de proponent H. van Oorde.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: N. C. OUDSHOORN, van *Leyden*,

EN

HAARLEM, 11 Augustus 1859. C. WAKKER.

Eenige kennisgeving.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, F. J. E. KEULS, geb. GERRITSEN.

LEIDEN 12 Augustus 1859.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed, in den jeugdigen leeftijd van 17 jaren, mijn innig geliefde Zoon LEOPOLD, *Kadet bij de Kon. Milit. Akademie te Breda.*

Gravinne Douariere VAN LIMBURG STIRUM,

Huize BINCKHORST, onder Voorburg, geb. VAN HALTEREN.

12 Augustus 1859.

Eenige en algemeene kennisgeving.

De Ondergeteekenden betuigen bij deze, ook namens hunne wederzijdsche Betrekkingen, hunnen dank voor de vele bewijzen van deelneming bij het aangaan van hun Huwelijk ontvangen.

C. G. MEERBURG.

LEYDEN, 14 Augustus 1859. M. E. MEERBURG, NABER.

ZWEMSCHOOL *RHIJNZIGT.*

Met toestemming van HH. Commissarissen,

Zondag 14 Augustus 1859,

HARMONIE MUZIEK,

des namiddags ten *half drie* ure, door het Muziek van het regiment Rijdende Artillerie.

Toegang zoowel voor de Leden der Zwemschool als der Muziek-Vereeniging.

De Bassins blijven geopend.

De Ondernemer,

RHIJNZIGT, 13 Augustus 1859. J. RUTGERS.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, dd. 17 Mei 1859, is uitgesproken **Scheiding van het Huwelijk**, tusschen IZAAC KOREMAN, *Blikslager*, wonende te *Leyden*, als Eischer, en CORNELIA PIKAAR, mede te *Leyden* wonende, als Gedaagdesse.

F. BOOY Fz., *Procureur*.

OPROEPING VAN SCHULDEISCHERS.

Aan alle bekende en onbekende Schuldeischers in het Faillissement van PIETER VAN BUUREN JUNIOR, *Timmerman en Koopman*, wonende te *Leyden*, wordt bekend gemaakt dat de eerste Verificatie der schuldvorderingen in gemeend Faillissement zal plaats hebben op Donderdag den 25sten Augustus 1859, des voormiddags te *elf* ure, in een der Localen van het Raadhuis te *Leyden*. Onder uitnoodiging van in persoon of bij gemagtigde te verschijnen, worden zij verzocht zoo spoedig mogelijk hunne rekening aan den Ondergeteekende toe te zenden.

Mr. L. D. SURINGAR, Curator.

STOOMBOOT *VOLHARDING*.

Uithoofde van reparatie, zal de Stoomboot *Volharding*, van *Leiden* op *Amsterdam* den 22sten Augustus e. k. weder in dienst treden.

DE DIRECTIE.

LET WEL.

De Ondergeteekende geeft bij deze kennis dat van de schulden, die zijne Vrouw MAGDALENA CORNELIA DE VROEDE op zijnen naam mogt willen maken, van welken aard ook, door hem niets zal betaald worden.

P. SEGAAR Jz.

DIENSTBODE.

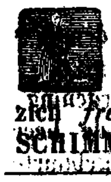

Wordt verlangd om, des noods dadelijk, in dienst te treden eene bekwame burger **Werkmeid**, tusschen de 30 en 40 jaren oud, tegen 40 à 50 gulden loon, al naar bekwaamheid. Men adressere zich *franco*, met opgaaf der getuigschriften, onder Lett. **B**, bij F. J. SCHIMMEL, Boekhandelaar aan den Nieuwen Rijn.

DOOR VERTREK NAAR ELDERS.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leiden*, op Zaturdag den 27sten Augustus 1859 bij opbod en op Zaturdag den 3den September 1859 bij afslag, telkens des avonds ten 7 ure precies, van:

No. 1. Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd WINKELHUIS en ERF, waarin de Banketbakkerij sedert eene reeks van jaren met het beste gevolg wordt uitgeoefend, doch zijnde voor iederen anderen Winkelstand mede bijzonder geschikt en gelegen, bevatten vóór, achter en boven, gerieflijke Boven- en Benedenkamers, de meeste behangen en gestucadoord en met Stookplaatsen en waarvan sommige tot verhuring zijn ingerigt, twee Dienstbodenkamers, Provisiekamer, Droog- en Turfzolders, welingerigte Bakkerij, ruime Keuken en overwulfde Kelder, staande en gelegen te *Leiden*, aan den Nieuwen Rijn of Aalmarkt, Wijk IV. No. 128, en

No. 2. Een PAKHUIS, ingerigt tot IJskelder, en Erf, te *Leiden*, aan de oostzijde van de Joost van Zonneveldspoort, nabij het vorige perceel, Wijk IV. No. 129.

De voorschreven perceelen kunnen worden aanvaard den 1sten November 1859 en zijn te bezigtigen Dingsdag en Donderdag van de week der opveiling en van de toewijzing, van 12 tot 4 ure, mits voorzien van biljet vragende, terwijl inlichtingen te bekomen zijn ten kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leiden*.

Magazijn van Schrijf-, Post-, Grijs, Graauw, Stroo, Gekleurd, Goud, Zilver, Fantasie, Bord, Carton en vele andere Papieren en Bureau-Artikelen. Steendrukkerij, Boekbinderij, Depôt van Cartonnen en Spanen Doozen, Speelkaarten, enz. enz. van

H. J. T. MATVELD, Hoogewoerd.

HH. WINKELIERS

worden attent gemaakt, dat, door opheffing der zakken-plakkerij, gedurende deze week, eenige honderde ponden Geplakte Zakken in verschillende formaten welke nog voorhanden zijn, benevens een honderdtal Riemen Papier in verschillende soorten daartoe dienstig, tot veel verminderde prijzen zullen opgeruimd worden, alsmede eene partij Stroopapier à *f* 1.50 per Riem.

BEURTSCHEPEN IN LADING IN DE HAVEN, ALHIER.

Naar	*Zwolle*,	Maandag	12 ure,	Schipper	B. BOERENDANS.
»	*Alkmaar*,	Woensdag	10 »	»	L. KROON.
»	*Sneek*,	»	12 »	»	J. DE BOER.
»	*Deventer*,	Donderdag	12 »	»	H. DOMMELHOLT.
»	*Kampen*,	»	12 »	»	K. DE HAAN.
»	*Zutphen*,	»	12 »	»	G. GOOSSENS.
»	*Apeldoorn*,	»	12 »	»	D. DE JONG.
»	*Hoorn*,	Vrijdag	10 »	»	J. RAJER Jr.

☞ De vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door. De goederen kunnen desverkiezende bij den Bestelder B. v. DORSTEN Cz., geborgen worden, bij wien de naauwkeurigste inlichtingen zijn te bekomen voor de Provincien Noord-Holland, Gelderland, Drenthe, Overijssel, Groningen en Friesland.

PRIJZEN DER OLIE, Amsterdam 12 Augustus.

Raapolie, op 6 w. *f* $35\frac{1}{4}$ cont. *f* 34. Lijnolie, op 6 w. *f* 34 cont. *f* $32\frac{1}{2}$.

TER MARKT TE LEYDEN AANGEVOERD.

12 en 13 Augustus.	VERKOCHTE HOEVEELHEID		PRIJZEN. Laagste		PRIJZEN. Hoogste	
Winter-Tarwe	9	mud.	*f*	8.75	*f*	9.[illegible]
Zomer »	14	»	-	7.50	-	8.[illegible]
Winter-Rogge	20	»	-	5.75	-	6.[illegible]
Gerst	12	»	-	4.—	-	4.5[illegible]
Chevalier	7	»	-	5.—	-	5.5[illegible]
Zware Haver	24	»	-	4.50	-	5.[illegible]
Ligte »	17	»	-	4.—	-	4.2[illegible]
Duivenboonen	8	»	-	9.—	-	9.2[illegible]
Paardenboonen	14	»	-	7.75	-	8.2[illegible]
Stieren		stuks	-		-	
Kalfkoeijen	36	»	-	112.—	-	186.—
Vettekoeijen	138	»	-	142.—	-	224.—
Varekoeijen	19	»	-	78.—	-	148.—
Kalveren (vette)	97	»	-	19.—	-	63.[illegible]
» (magere)	19	»	-	4.75	-	8.50
Hamels magere		»	-		-	
Hamels vette	220	»	-	17.75	-	23.—
Ooijen magere	186	»	-	9.50	-	14.50
Ooijen vette	32	»	-	16.75	-	21.50
Lammeren magere		»	-		-	
Lammeren vette jarige		»	-		-	
Varkens magere		»	-		-	
Varkens vette		»	-		-	
Varkens Biggen	50	»	-	6.—	-	14.—
Boter 1ste qualiteit 1/4 vat			-	44.—	-	49.—
Boter 2de » 1/4 »	5980	N. ℔.	-	37.—	-	43.—
Boter 1ste » per ℔			-	1.10	-	$1.22\frac{1}{2}$
Boter 2de » » »			-	$0.92\frac{1}{2}$	-	1.07
Turf haardbr. 1ste soort	510	ton	-	0.60	-	0.65
Turf (graauwe)	9550	»	-	0.15	-	$0.17\frac{1}{2}$
Lange Zwarte	34253	»	-	0.20	-	$0.22\frac{1}{2}$

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG 12 Augustus.

		Laagst. koers	Hoogst. koers	Gesloten
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{1}{8}$	$63\frac{1}{2}$	$63\frac{3}{8}$
Dito Certificaten	» 3 »	$75\frac{7}{8}$	76	—
Dito dito	» 4 »	96	$96\frac{1}{2}$	$96\frac{1}{2}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	94	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	$125\frac{3}{4}$	$126\frac{1}{2}$	$126\frac{1}{2}$
O. I. Leening	» 4 »	$95\frac{1}{8}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
BELGIE,	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{2}$ »	$32\frac{3}{8}$	$32\frac{1}{2}$	[illegible]
Dito Obligatiën	» 3 »	$44\frac{1}{4}$	$44\frac{3}{8}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$41\frac{3}{8}$	$41\frac{7}{16}$	—
Bewijzen Coupons		—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	$44\frac{13}{16}$	$44\frac{7}{8}$	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$104\frac{5}{8}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	$102\frac{1}{4}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	$87\frac{1}{8}$	—	—
Dito 1840	» 4 »	$85\frac{3}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	$85\frac{5}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	65	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 *f*	$154\frac{1}{4}$	—	—
Dito Obligatiën	» 4 pCt.	$79\frac{1}{4}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ »	$100\frac{3}{4}$	$100\frac{7}{8}$	$100\frac{3}{4}$
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	$59\frac{1}{16}$	$59\frac{3}{8}$	$59\frac{1}{4}$
Dito Nieuwe	» 5 »	$77\frac{1}{8}$	$77\frac{3}{8}$	$77\frac{1}{4}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	$31\frac{1}{4}$	$31\frac{7}{16}$	$31\frac{7}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	$99\frac{1}{4}$	—	—
SARDINIE,	» 5 »	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5 »	$27\frac{5}{16}$	$27\frac{5}{8}$	—
GRENADA, Obligatiën	» $3\frac{1}{2}$ »	$16\frac{1}{4}$	$16\frac{7}{16}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3 »	$19\frac{1}{8}$	$19\frac{5}{16}$	—
N. AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. BRABBE.